

SÜRELİDİR

7/10549

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.003/13-4504

17 /12/2009

Konu : 7/10549 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 16/11/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16987 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/10549 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Sermaye Piyasası Kurulunun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ek :
Sermaye Piyasası Kurulunun
08/12/2009 tarihli ve 13919 sayılı yazısı ve eki.
(4 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Sermaye Piyasası Kurulu

Sayı : B.02.1.SPK.0.15 - 913

13919

08.12/2009

Konu : 7/10549 sayılı Soru Önergesi hk.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: (a) 18.11.2009 tarih ve B.02.0.003/13/4256 sayılı evrak akış ve talimat formu.
(b) 16.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16987 sayılı yazı.

İlgi (a) form ekinde Kurulumuza gönderilen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü'nün ilgi (b)'de kayıtlı yazısında, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT tarafından verilen yazı eki 7/10549 sayılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergede yer alan sorulara ilişkin cevaplarımız ekte yer almaktadır

Bilgilerine arz ederim.

Vedat AKGIRAY
Kurul Başkanı

EK: 1- Cevap Metni (3 sayfa)

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	09.12.2009
Sayı	4504

SORU 1:

Portföy yönetim şirketlerinin aldığı komisyon oranlarına haklı tepkiler gösterilmeye başlandı faizlerin yüzde 50 seviyelerinde iken alınan yüzde 3-5'lik komisyonun normal olduğu ancak faizlerin yüzde 7-8'lere inmesi sonucu alınan yüzde 5'lik komisyonun daha aşağıya çekilmesi için bir çalışmanız var mıdır? Varsa ne zaman uygulamaya koyacaksınız?

CEVAP 1:

Kurulumuzun Seri: V, No: 59 Sayılı "Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Tebliği"nin (Tebliğ) "Portföy yönetim şirketi ve portföy yöneticiliği" başlıklı 4'üncü maddesinde;

...

"Portföy yöneticiliği; finansal varlıklardan oluşan portföylerin, her bir müşteri adına, müşterilerle yapılacak portföy yönetim sözleşmesi çerçevesinde maddi bir menfaat sağlamak üzere vekil sıfatıyla yönetilmesidir."

...

ve "Portföy yönetim sözleşmesi" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"Yetkili kurumun; müşterileri ile sunduğu faaliyete ilişkin Kurulca belirlenecek standartlara uygun yazılı bir sözleşme akdetmesi zorunludur."

Sözleşmelerde; müşterinin sözleşmeyi imzalamadan önce bu Tebliğ hükümlerini ve Tebliğin (3) numaralı ekinde sayılan asgari unsurları içeren yetkili kurumu ve faaliyetlerini tanıtıcı bilgilerin yer aldığı formu, okuyup anladığına ilişkin beyanının yer alması zorunludur. Yetkili kurum, bu formun sürekli olarak güncel olmasından sorumludur."

Sözleşmelerde belirtilen portföy yöneticisinin, yetkili kurumdaki ayrılması veya değiştirilmesi halinde, yetkili kurum söz konusu durumu müşterilerine yazılı olarak derhal bildirmek zorundadır. Müşteriler, yeni tayin olunan portföy yöneticisini uygun görmedikleri takdirde sözleşmeyi tek taraflı olarak feshedebilirler."

Sözleşmeler, müteselsil sıra numaralı ve en az iki nüsha olarak düzenlenir ve bir örneği müşteriye verilir."

Sözleşmelerde Kurul düzenlemelerine ve borsa mevzuatına aykırı hükümler ile müşterilerin haklarını zedeleyici ve yetkili kurum lehine tek taraflı olağanüstü haklar sağlayan hükümlere yer verilmez. Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır."

hükümleri yer almaktadır. Tebliğ hükümlerinden de anlaşılacağı üzere portföy yönetim şirketlerinin müşterilerinden aldıkları komisyon vb. tutarlar müşteri ile yapılan sözleşmede belirlenmekte söz konusu sözleşmenin sadece asgari unsurları (tarafları tanıtıcı bilgiler, sözleşmenin konusu, portföy yöneticiliği faaliyetine ilişkin ilkeler, portföy yönetimine konu araçların seçimi ve idaresi, sözleşme taraflarının birbirine bilgi verme esasları vb.) Kurulumuzca belirlenmekte ve komisyon oranlarına ilişkin herhangi bir belirleme yapılmamakta mevcut yasal düzenlemelerde de konuya ilişkin bir hüküm yer almamaktadır. Söz konusu ücretler sözleşmesel olduğundan ve taraflar arasında serbestçe belirlendiğinden bunlara ilişkin bir düzenleme çalışmamız bulunmamaktadır.

Yatırım fonlarında ise yönetim ücretleri iltihaki bir sözleşme olan fon içtüzüğünde belirlenmektedir. Fon içtüzüğü, katılma belgesi sahipleri ile kurucu, saklayıcı ve yönetici arasında fon portföyünün inançlı mülkiyet esaslarına göre saklanması, vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini ve garantili fonlarda kurucunun kurduğu fona garantör olması halinde garantiye ilişkin esasları konu alan genel işlem şartlarını içeren iltihaki bir sözleşmedir.

Ülkemizde hâlihazırda, tüm yatırım fonlarında portföy değeri üzerinden sabit oranlı ücretlendirme yapılmaktadır. Ülkemizde fon giderlerinin büyük bir bölümünü (yaklaşık %95'i) oluşturan fon yönetim ücretleri ile fonun türü ya da büyüklüğü arasında belirgin bir ilişki bulunmamaktadır. 31.12.2008 tarihi itibarıyla yıllık ağırlıklı ortalama yönetim ücretleri oranı likit fonlarda %4,53, likit fonlar dışındaki fonlarda %2,80 ve tüm fonlarda %4,27 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan yurtdışı örneklerde, fon yönetim ücretinin yanı sıra fonda kalma süresine, fonun hangi dağıtım kanalından alındığına, fon türlerine ve yatırımcı grubuna göre değişen oranlarda satış ücretleri (giriş-çıkış komisyonları) alınmakta iken ülkemizde bu tür masraflar fon yönetim ücretine yedirilmiş durumdadır. Yatırımcıların kurumsal portföy yönetiminden yararlanarak daha güvenli yatırım yapabilmeleri, profesyonel portföy yönetimi hizmetinden faydalanmaları, yatırım çeşitliliğinin sağlanması karşılığında söz konusu komisyonlar bireysel yatırımcılardan talep edilmektedir. Bu bağlamda, ülkemizdeki yönetim ücreti oranları ile yurtdışındaki oranların birebir karşılaştırılmasının çok sağlıklı olmadığı düşünülmektedir. Mevcut durumda 58 adet kurucunun 368 adet yatırım fonu bulunmakta olup bu fonların toplam değeri 31.308 milyon TL'dir. Kurucu ve fon sayısı çeşitliliğine bakıldığında fon sektöründe söz konusu oranların serbest piyasa koşullarında belirlendiği açıktır. Yatırımcıların doğru ve tam bilgilendirilmesini teminen fonlara ilişkin bilgiler kurucular tarafından fon bazında sürekli bilgilendirme formları aracılığıyla düzenli olarak kamuya açıklanmaktadır. Son dönemdeki faiz oranlarındaki düşüşe paralel olarak yatırımcıların yönetim ücretlerine olan duyarlılığı artmış olup bu kapsamda fon kurucuların serbest rekabet koşulları çerçevesinde yönetim ücretlerini yeniden gözden geçirmeleri ve yatırımcı talebine bağlı olarak aşağı çekmeleri beklenmektedir.

SORU 2: Sermaye piyasalarının bugüne kadar en büyük problemlerinden biri ürün kıtlığıdır. İMKB'de şu anda işlem gören 300 civarında şirket bulunmaktadır. Her gün bir milyon TL'lik işlemin yapıldığı İMKB'de işlem yapan şirket sayısının artırılması için bir çalışmanız var mıdır? Varsa ne zaman yapacaksınız?

CEVAP 2: Şirketlerin sermaye piyasalarından fon temin edebilmeleri amacıyla son dönemde ürün çeşitliliği açısından önemli düzenlemeler yapılmıştır. Tahvil ve diğer borçlanma araçlarında maliyetleri düşürücü ve süreci hızlandırıcı yenilikler getiren "Borçlanma Araçlarının Kurul Kaydına Alınması ve Satışına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ"; şirketlerin oydan yoksun pay ve ortaklık varantları ihraç edebilmelerinin önünü açan ve pay sahiplerine tanınan haklar ve bu hakların kullanım şartlarını içeren "Oydan Yoksun Paylara İlişkin Esaslar Tebliği" ve "Ortaklık Varantlarının Kurul Kaydına Alınmasına ve Alım Satım İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği"; yatırımcılara hisse senedi piyasalarında yapmış oldukları yatırımlarının ileriye yönelik aşırı fiyat dalgalanmalarından etkilenmemesini ve hisse senedi piyasasının gelişimini sağlayacak "Aracı Kuruluş Varantlarının Kurul Kaydına Alınmasına ve Alım Satım İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği"; ihraççıların aynı zamanda genel yükümlülüğü niteliğinde olan ve alacaklarını teminat göstermek suretiyle ihraç edebilecekleri borçlanma aracı ihracı esaslarını içeren "Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlere

İlişkin Esaslar Tebliği”; payları nominal değerin altında işlem gören şirketlerin nakit sermaye artırımlarına imkân sağlamak amacını taşıyan “Halka Açık Anonim Ortaklıklar İçin Fon Çıkışı Gerektirmeyen Sermaye Azaltım Sürecine İlişkin İlke ve Esaslar” bu tür düzenlemelere örnek olarak verilebilir.

Bunun yanında küçük ve orta ölçekli işletmelerin daha kolay şartlarla halka açılmalarına imkan sağlayacak Gelişen İşletmeler Piyasası, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası bünyesinde kurulmuştur.

Diğer taraftan, şirketlerin halka açılmalarına yönelik düzenlemeleri içeren tebliğlerimizde de yaşanan finansal kriz ve Avrupa Birliği düzenlemeleri de dikkate alınarak gerekli güncelleme çalışmaları devam etmekte olup 2010 yılı içinde yapılacak halka arzlarda söz konusu yeni düzenlemelerin esas alınması planlanmaktadır.

Ayrıca, bulunduğu coğrafyanın finans merkezi olma hedefindeki ülkemiz için Körfez sermayesinin çekilmesi ve geleneksel finansal enstrümanlarına bir alternatif olması adına büyük önem arz eden “Kira Sertifikalarına ve Varlık Kiralama Şirketlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ Taslağı” kamuoyunun görüşlerine açılmıştır.

Bununla birlikte, gerek ortaklık hakkı veren gerekse borçlanma amacı taşıyan sermaye piyasası araçlarının halka arz edilebilmesi için yasal düzenlemeler yanında makroekonomik koşullar ve bu sermaye piyasası araçlarına yönelik talepler de önemli rol oynamaktadır. Bu amaçla da Kurulumuzca şirketlerin halka arza ilişkin ilgilerinin artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda Kurulumuzca başta İstanbul Menkul Kıymetler Borsası olmak üzere; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği gibi kuruluşlar ile beraber sermaye piyasalarımızı ve ürünlerimizi tanıtım çalışmaları devam etmektedir.